

Azərbaycan – ICESCO əməkdaşlığı İslam dünyasında nümunə kimi qəbul edilir

İttifaq Mirzəbəyli

Müharibə başlayandan bir neçə gün sonra – oktyabrın əvvəlində ICESCO Azərbaycanın ədalətli mövqeyinə çox dəstəkləyici bir bəyanat verdi və qərarlar qəbul etdi... Azərbaycan İslam həmrəyliyi ilə bağlı məsələləri həmişə güclü təşviq etmişdir və ICESCO Azərbaycanda çoxsaylı tədbirlər keçirmişdir. Ümidvaram ki, bu, belə də davam edəcək. Biz həmişə müsəlman ölkələri arasında birliyə çağırış etmişik.

İlham Əliyev
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Ölkəmizin xarici siyasətində mühüm istiqamətlərdən biri də İslam həmrəyliyi və müsəlman ölkələri ilə əməkdaşlığın genişləndirilməsidir. İslam Təhsil, Elm və Mədəniyyət Təşkilatı (ICESCO) ilə əməkdaşlığımızın yüksək səviyyədə olması da məhz bu istiqamətə verdiyimiz önəm göstəricisidir. Azərbaycan 1991-ci ildən ICESCO-nun üzvüdür. Respublikamızın birinci xanımı Mehriban Əliyevanın 2006-cı il noyabrın 24-də ICESCO-nun xoşməramlı səfiri adına layiq görülməsi ilə münasibətlərimiz uğurlu inkişaf mərhələsinə qədəm qoymuşdur.

ICESCO-nun rəhbərliyi daim ölkəmizlə əməkdaşlığın səviyyəsindən razılığını və genişləndirilməsinə marağını ifadə etmişdir. Qurumun rəsmiləri 2006-cı ildən etibarən respublikamızda keçirilmiş bir sıra beynəlxalq əhəmiyyətli tədbirlərdə fəal iştirak etmişlər. Bakıda keçiril-miş “Gənclər sivilizasiyaların alyansı naminə” mövzusunda beynəlxalq konfrans (1-2 noyabr 2007-ci il), Heydər Əliyev Fondunun təşəbbüsü, UNESCO və ICESCO-nun dəstəyi ilə keçirilmiş “Mədəniyyətlərarası dialoq-da qadınların rolu” mövzusunda forum (10-11 iyun 2008-ci il), İslam ölkələri elm və təhsil nazirlərinin VI konfransı (6-7 oktyabr 2008-ci il), “Bakı – İslam mədəniyyətinin paytaxtı” mədəniyyət ilinin açılış mərasimi (18 fevral 2009-cu il), İslam Ölkələri Mədəniyyət nazirlərinin VI konfransı (13-15 oktyabr 2009-cu il), Dünya dini liderlərinin Bakı sammiti (26-27 aprel 2010) və Ümumdünya mədəniyyətlərarası dialoq forumu (7-9 aprel 2011-ci il) xüsusilə qeyd edilməlidir.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev bu il yanvarın 13-də ICESCO-nun baş direktoru Salim bin Məhəmməd əl-Maliki qəbul edərkən rəsmi Bakının bu təşkilatla əməkdaşlıqdan məmnun olduğunu söyləmişdir. 44 günlük müharibə zamanı bu qurumun ölkəmizə mükəmməl dəstək verdiyini xatırladandan Prezident Azərbaycana davamlı dəstək göstərdiyinə görə ICESCO-ya minnətdarlığını bildirmişdir: “Xüsusilə müharibə zamanı qəbul edilmiş qərarlara görə təşəkkürümü bildirmək istəyirəm. Müharibə başlayandan bir neçə gün sonra – oktyabrın əvvəlində ICESCO Azərbaycanın ədalətli mövqeyinə çox dəstəkləyici bir bəyanat verdi və qərarlar qəbul etdi. Həmçinin bizim şanlı zəfərimizdən sonra sizin mənə qələbə münasibətilə göndərdiyiniz təbrik məktubunuza görə də minnətdarlığımı bildirmək istəyirəm”.

Burada bir məqamı xüsusilə vurğulamaq lazım gəlir. Belə ki, ICESCO Azərbaycanla əməkdaşlığa yüksək qiymət verərək, ölkəmizdə regional mərkəz yaratmaq təşəbbüsü ilə çıxış etmişdir. Dövlət başçımız cənab Salim bin Məhəmməd əl-Maliki qəbul edərkən həmin məsələni müzakirələrin əsas istiqamətlərindən biri kimi qabartmışdır: “Mənim sizinlə müzakirə etmək istədiyim məsələlərdən biri də ICESCO-nun Azərbaycanda regional mərkəzi ilə bağlı məsələdir. Bilirsiniz ki, bu məsələ son 3-4 il idi müzakirə olunurdu və biz bu müzakirələrə yenidən nəzər salmaq istəyirik. Əgər müsbət irəliləyiş olsa, düşünürəm ki, biz bunu çox tezliklə edə bilərik. Bu, bizim üçün və İslam həmrəyliyinin güclənməsinə, İslam mədəni irsinin qorunmasına töhfə verən bütün insanlar üçün çox mühüm əhəmiyyət kəsb edəcək”. Həmin görüşdən sonra ekspertlər yazırdılar ki, Azərbaycan – ICESCO əməkdaşlığı İslam dünyasında nümunə kimi qəbul edilir.

Ancaq xüsusilə vurğulan-malı məqamlardan biri də odur ki, Azərbaycan – ICESCO əməkdaşlığının indiki yüksək səviyyəyə çatmasında Azərbaycanın Birinci vitse-prezidenti Mehriban xanım Əliyevanın böyük xidmətləri olmuşdur. Birinci vitse-prezidentin fevralın 11-də ICESCO-nun “Qadınlar və qızlar elmdə” Beynəlxalq Günü münasibətilə keçirdiyi tədbirdə videoforata çıxışı da həm Azərbaycan – ICESCO əməkdaşlığının genişləndirilməsinə verilən töhfə idi, həm də Azərbaycan həqiqətlərinin növbəti dəfə dünya ictimaiyyətinə çatdırmaq cəhdi.

Xatırladaq ki, Azərbaycan Prezidenti və ulu öndər Heydər Əliyevin adını daşıyan fond daim İslam mədəni irsinin qorunması və müsəlman dünyasında təhsil və elmin təşviqi ilə bağlı İslam Dünyası Təhsil,

Elm və Mədəniyyət Təşkilatının nəcib mis-siyasını təqdir edir və Azərbaycanla ICESCO arasında məhsuldar əməkdaşlığın genişləndirilməsinə çalışır. Elə BMT Baş Assambleya-sının 11 fevral tarixini “Qadınlar və qızlar elmdə” Beynəlxalq Günü elan edən qətnamə Azərbaycanda da yüksək qiymətləndirilib və dəstəklənir. Çünki bizim dövlət siyasətimizin əsas istiqamətlərindən biri də gender bərabərliyinin təmin olunmasıdır.

Mehriban xanım xatırlatdı ki, qlobal çağırışlara cavab vermək üçün elm, texnologiya və innovasiya zərurətə çevrilib. Məhz həmin zərurətə görə elm və gender bərabərliyi “Da-vamlı İnkişaf üzrə 2030 Gündəliyi” daxil olmaqla, beynəlxalq inkişaf məqsədlərinə nail olunması üçün mühüm əhəmiyyətə malikdir.

Mətbuatdan məlum olduğu kimi, ICESCO 2021-ci ili “Qadınlar ili” elan edib. Mehriban Əliyevanın fikrincə, bu, yalnız təşkilat tərəfindən qadınların cəmiyyətimizdəki rolu-na verilən əhəmiyyətin təzahürü deyil: “ Bu, həmçinin onların daha firavan və təhlükəsiz dünya naminə misilsiz töhfəsinin təsdiqidir. Biz bu gün COVID-19 ilə mübarizənin ön cəbhəsində dayanan qadın alim, həkim və səhiyyə işçilərinə ehtiramı-mızı ifadə etməliyik. Biz test üsulla-rının təkmilləşdirilməsindən tutmuş vaksinlərin hazırlanmasına qədər COVID-19 ilə mübarizənin müxtəlif mərhələlərində həlledici rol oynayan tədqiqatçı qadınlarımızla fərəhlənə bilərik”.

Yuxarıda qeyd etdik ki, Mehriban Əliyevanın ICESCO tədbirində növbəti çıxışı Azərbaycan həqiqətlərinin dünya ictimaiyyətinə çatdırılması üçün növbəti imkan idi. Birinci vitse-prezident həmin həqiqətləri dünya ictimaiyyətinə belə çatdırdı: “Mən yalnız onunla fəxr etmirəm ki, dünyada ilk dəfə, – bir əsrdən öncə, – sənaye üsulu ilə neft quyusunun qazıldığı, Şərqdə ilk operanın açıldığı və ən vacib olan, müsəlman dünyasında ilk demokratik respublikanın yaran-masına görə tanınan ölkədənəm. Azərbaycan həm də 1918-ci ildə qa-dınlara seçmək və seçilmək hüququnu verən ilk ölkələrdən biri olaraq tarixə düşmüşdür. Qızların təhsilinə gəldikdə isə, müsəlman Şərqində ilk dünyəvi qızlar məktəbi azərbaycanlı xeyriyyəçi Zeynalabdin Tağıyev tərəfindən 1901-ci ildə mənim doğduğum Bakı şəhərində yaradılmışdır”.

Ancaq birinci xanımın beynəlxalq aləmdəki dostlarımızı-za və bədxahlarımıza xatırlatmaq istədiyi başqa məqamlar da var idi. O, məmnuniyyət və iftixarla söylədi ki, bu gün Azərbaycanda savadlılıq səviyyəsi 100 faizə yaxındır: “ Qadın-lar ölkəmizdə ali təhsil ocaqlarında magistrlərin 54 faizini, fəlsəfə dok-torlarının 51 faizini, elmlər doktoru dərəcəsinə malik olanların 46 faizini və elmi tədqiqatçıların 56 faizini təşkil edir. Azərbaycan Milli Elmlər Akade-miyasının ümumi kollektivinin 59 faizi qadınlardan ibarətdir”.

Budur müasir Azərbaycan həqiqətləri və biz məmnunuq ki, dövlətimiz və Heydər Əliyev Fondu həmin həqiqətlərin dünya ictimaiyyətinə çatdırılması yollarını tapır. Məhz bu yolların tapılmasının və qarşıda duran vəzifələrin yüksək səviyyədə yerinə yetirilməsinin nəticəsidir ki, biz qələbəni qələbə ardınca qazanırıq.